

MILJØstyrelsen
Pesticider

10. november 2006
J. nr.
NSH/VM

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Kommissionsdirektiv om optagelse af aktivstofferne propamocarb og dimethomorph på bilag I til direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler.

1. Status

Foreløbige forslag til Kommissionsdirektiver "Draft Commission Directives amending Council Directive 91/414/EEC to include propamocarb and dimethomorph as active substances" forventes fremsendt til medlemsstaterne.

Forslagene har hjemmel i direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler artikel 6, som fastlægger, at aktivstoffer skal optages på bilag I til direktivet.

Alle forslagene er blevet drøftet på arbejdsgruppemøde i Kommissionsregi den 28. - 29. september 2006.

Forslagene forventes at komme til afstemning i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 23. - 24. november 2006. De skal vedtages i komitéprocedure efter forskriftsprocedure (1999/468/EF, art. 5).

Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen direktiverne. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede direktiverne.

Da propamocarb og dimethomorph har været på markedet i EU før den 26. juli 1993, er baggrunden for forslagene om disse stoffer direktivets artikel 8, stk. 2, hvorefter alle aktivstoffer, der var på markedet i EU før den 26. juli 1993 skal vurderes.

2. Formål og indhold

De foreløbige forslag forventes at dreje sig om optagelse af aktivstofferne propamocarb og dimethomorph på bilag I (positivlisten) til direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler.

Stofferne er blevet vurderet af forskellige medlemsstater, og vurderingerne er derefter behandlet i mindre ekspertgrupper og endelig i arbejdsgrupper under Kommissionen eller i arbejdsgrupper under EFSA (Den Europæiske Fødevaresikkerheds Autoritet), hvor alle EU-

landes pesticidmyndigheder har deltaget. Disse vurderinger har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål at optage aktivstofferne på bilag I til direktiv 91/414/EØF.

EFSA har udarbejdet en konklusionsrapport¹ over risikovurderingen af stofferne.

I følge udkast til vurderingsrapporter, der kommer til at høre til direktivforslagene, har vurderingerne af stofferne ud fra de i bilag IV angivne anvendelsesområder vist, at det kan antages, at stofferne og midler indeholdende disse stoffer opfylder betingelserne i henholdsvis artikel 4 og artikel 5 i direktiv 91/414/EØF for optagelse på bilag I; dvs. at der ikke er uacceptable effekter på sundhed og miljø. De angivne anvendelsesområder er:

Aktivstof

Anvendelsesområde

Propamocarb

Svampebekæmpelse i tomater (indendørs), salat (indendørs og udendørs) og kartofler (udendørs)

Dimethomorph

Svampebekæmpelse i kartofler og vin

Når et aktivstof er optaget på bilag I, er det efterfølgende en national opgave at tage stilling til, om de plantebeskyttelsesmidler, aktivstoffet indgår i, kan godkendes til brug i det pågældende land. Denne stillingtagen skal ske på grundlag af de såkaldte ”ensartede principper” (bilag VI til direktivet) samt den viden om aktivstoffet, der er opnået ved vurderingen. Denne vurdering er sammenfattet på datablade i en vurderingsrapport, som er knyttet til direktivforslaget.

Når medlemsstaterne efterfølgende skal vurdere plantebeskyttelsesmidler indeholdende stofferne, skal der ifølge udkastet til vurderingsrapport for nogle af stofferne tages særligt hensyn til visse risici. Det kan f.eks. være risikoen for udvaskning til grundvandet af aktivstoffet og dets nedbrydningsprodukter, risiko for vandmiljøet, eller risiko for sprøjteførere. Det vil endvidere være angivet, at der om nødvendigt skal indføres risikobegrænsende foranstaltninger.

¹ Rapporterne er tilgængelige på EFSA's hjemmeside
http://www.efsa.eu.int/science/praper/conclusions/catindex_en.html

I vurderingsrapporterne fastlægges bindende sundhedsmæssige værdier, og de anvendelsesområder, der er vurderet i forbindelse med direktivforslaget, angives.

Propamocarb og dimethomorph har ikke været til høring i den Videnskabelige Komité for Planter eller Panelet for Plantesundhed, Plantebeskyttelsesmidler og Restkoncentrationer heraf, da EFSA eller Kommissionen ikke har fundet det nødvendigt at stille specifikke spørgsmål om stofferne og vurderingerne.

Optagelse af stofferne på bilag I til direktiv 91/414 betyder, at Danmark forpligter sig til at acceptere fødevarer og foder med restindhold af stofferne, idet der i medfør af artikel 4, stk. 1, litra f i direktiv 91/414 bliver fastsat harmoniserede maksimalgrænseværdier for stofferne på en række afgrøder. Disse grænseværdier vil blive vurderet i forbindelse med, at de optages i særskilte direktiver.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort for nærhedsprincippet. Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger af en allerede vedtaget rådsretsakt, hvorfor Regeringen vurderer, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Hvis forslagene bliver vedtaget, vil stofferne blive optaget på bilag 7 til bekendtgørelse nr. 533 om bekæmpelsesmidler.

Der er i dag godkendt midler med propamocarb i Danmark til bekæmpelse af svampesygdomme i kartofler, i såvel tomater som agurker i væksthuse samt i salat og prydplanter i væksthuse og på friland. Der er endvidere godkendt midler med dimethomorph i Danmark til bekæmpelse af svampesygdomme i kartofler og løg.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Hvis stofferne optages på bilag I, forventes direktiverne at træde i kraft omkring et halvt år efter afstemningen og at skulle være implementeret et halvt år efter ikrafttrædelsen.

Fire år efter ikrafttrædelsen skal eventuelle danske godkendelser med propamocarb og dimethomorph være vurderet på ny og eventuelt være ændret i overensstemmelse med direktiverne. Denne revurdering får marginale administrative konsekvenser for Miljøstyrelsen og erhvervslivet.

Der er i øvrigt ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for stat og kommuner.

Beskyttelsesniveau:

Det er ikke umiddelbart muligt at vurdere konsekvenserne for beskyttelsesniveauet i Danmark ved en optagelse af aktivstofferne på bilag I til direktiv 91/4141/EØF, idet effekten på beskyttelsesniveauet vil afhænge dels af, om der konkret søges om godkendelse af et middel med de pågældende aktivstoffer i Danmark, og dels af den efterfølgende nationale vurdering af, om midlerne kan godkendes under danske forhold.

4. Høring

Rammenotat om forslaget har været i høring i EU-Specialudvalget vedrørende miljøspørgsmål i november 2006, hvor der er kommet følgende høringssvar:

Dansk Industri, Landsorganisationen i Danmark og Fælles Fagligt Forbund har ingen bemærkninger til forslaget.

DANVA kan ikke anbefale at propamocarb og dimethomorph optages på bilag I til direktiv 91/414 til anvendelse med henblik på anvendelse som svampemiddel i kartofler. DANVA oplyser, at der ikke foreligger udvaskningsforsøg på markniveau og påpeger at det i de rapporterede søjleforsøg for dimethomorph ser ud til at en ukendt metabolit udvaskes i koncentrationer, der overskrider grænseværdien. DANVA påpeger desuden at der for de to stoffer hverken foreligger danske eller udenlandske analyser for stofferne eller kommercielle analysemuligheder.

Forbrugerrådet oplyser, at man af ressourcemæssige årsager ikke har mulighed for at forholde sig til forslagene, og rådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslagene eller for det modsatte.

5. Forhandlingssituation

Forslagene forventes vedtaget med kvalificeret flertal.

6. Dansk holdning

Ved behandlingen i EU er det vurderet, at der generelt er sikre anvendelser for stofferne til de foreslåede formål, hvilket Danmark er enig i for så vidt angår dimethomorph, hvor der dog er krævet bekræftende data for at underbygge, at der er sikker anvendelse i forhold til vilde pattedyr for anvendelsen til svampebekæmpelse i vin. For propamocarb mener Danmark, at der er sikre anvendelser. Høringssvaret fra DANVA giver ikke Miljøstyrelsen anledning til at ændre vurderingen af forslagene vedrørende de to aktivstoffer.

Der er på EU-plan endnu ikke fastsat harmoniserede regler om beregning af den såkaldte AOEL-værdi (Acceptable Operator Exposure Level) eller modeller for beregning af den eksponering sprøjteførere eller arbejdere udsættes for under sprøjtningen eller ved arbejde med behandlede planter. I vurderingsrapporterne for henholdsvis propamocarb og dimethomorph er der imidlertid angivet AOEL-værdier under bindende sundhedsmæssige værdier.

I lighed med den danske linie i tidligere forslag om optagelse af aktivstoffer på bilag I til direktiv 91/414/EØF, lægger Danmark afgørende vægt på at Kommissionen afgiver en erklæring, der anfører, at AOEL-værdien ikke er bindende, såfremt der ikke er fastsat harmoniserede regler for fastsættelse af denne.

Danmark støtter således forslagene om optagelse af propamocarb og dimethomorph på bilag I, da der efter Danmarks opfattelse er vist sikker anvendelse i EU.

Med hensyn til den bindende sundhedsmæssige værdi lægger Danmark afgørende vægt på, at den omtalte bindende sundhedsmæssige værdi (AOEL-værdi) bliver vejledende, såfremt der ikke foreligger en vejledning fra Kommissionen om fastsættelse af AOEL-værdien.